

DECIZIE

23 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Victor Burduh

examinând recursul depus de Pretura sectorului Botanica, municipiul Chișinău,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată înaintată de Ungurean Ivan împotriva Preturii sectorului Botanica, municipiul Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 18 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarată inadmisibilă cererea de apel depusă de Pretura sectorului Botanica, municipiul Chișinău, împotriva hotărârii din 09 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, pe motiv că apelul motivat nu a fost depus în termenul prevăzut de lege,

c o n s t a ț ă :

La 12 martie 2018, Ungurean Ivan a înaintat acțiune de contencios administrativ împotriva Preturii sectorului Botanica, mun. Chișinău prin care a solicitat anularea dispoziției nr. 133 din 05 decembrie 2017, constatarea și pronunțarea motivată asupra faptului de încălcare a drepturilor și libertăților fundamentale prin prisma art. 1 Protocolul nr. 1 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului și încasarea sumei de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărârea din 09 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea înaintată de Ungurean Ivan, a fost admisă parțial.

S-a anulat dispoziția nr. 133 din 05 decembrie 2017, cu privire la demolarea peretelui și demontarea ușii din coridorul comun al blocului locativ din bd. xxxx, emisă de Pretorul sec. Botanica, mun. Chișinău, Rațoi Oleg.

S-a constatat încălcarea dreptului reclamantului Ungurean Ivan ceea ce constituie prin sine o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral cauzat.

S-a încasat din contul Preturii sectorului Botanica, mun. Chișinău în beneficiul lui Ungurean Ivan suma de 2 000 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 25 februarie 2021, Pretura sectorului Botanica, mun. Chișinău, a depus cerere de apel nemotivată (f.d.207 vol. I), iar la 20 mai 2021, a fost depusă cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 09 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând casarea parțială a hotărârii primei instanțe și emiterea unei decizii noi.

Prin încheierea din 18 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarată inadmisibilă cererea de apel depusă de Pretura sectorului Botanica, municipiul Chișinău, împotriva hotărârii din 09 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, pe motiv că apelul motivat nu a fost depus în termenul prevăzut de lege.

La 02 iunie 2021, Pretura sectorului Botanica, municipiul Chișinău, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 18 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii și trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului s-a indicat că, la data de 25 februarie 2021, Pretura sectorului Botanica, municipiul Chișinău, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 09 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani. La data de 19 martie 2021, prin intermediul poștei electronice a recepționat copia hotărârii motivate din 09 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

A invocat recurentul că termenele procedurale sunt o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procesuale, de asigurare a celerității înfăptuirii actului de justiție și de fortificare a securității raporturilor juridice. Aplicarea justă a normelor legale, în ceea ce privește termenele procedurale, presupune calcularea corectă a acestora. Stabilirea exactă a termenului procedural implică efectuarea unui calcul obiectiv al datei calendaristice concrete, al momentului de timp sau al începutului (expirării) evenimentului, fapt care permite efectuarea sau determină abținerea de la realizarea anumitor acțiuni procesuale.

A relatat că s-a constatat o ingerință în acțiunile instanței de apel față de recurent, în cazul dat fiind îngrădind accesul la justiție, eroare prin care instanța intenționat a omis să se expună referitor la repunerea în termenul solicitat de către apelant, constatând doar depășirea termenului și nu cauzele care au dus la înfăptuirea lui.

A mai indicat recurentul că și-a îndeplinit cu bună credință obligațiile procedurale și a declarat în termen cererea de apel, doar că omiterea termenului a fost exercitată la faza motivării cererii de apel.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 18 mai 2021, care a fost expediată participanților la proces și recepționată de către recurent la data de 27 mai 2021. Astfel, recurentul a depus recursul 02 iunie 2021, cu respectarea termenului prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Pretura sectorului Botanica, mun. Chișinău, urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie de respingere a recursului.

Din conținutul recursului rezultă că Pretura sectorului Botanica, municipiul Chișinău nu este de acord cu încheierea din 18 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarată inadmisibilă cererea de apel depusă împotriva hotărârii din 09 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, pe motiv că apelul motivat nu a fost depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

În conformitate cu prevederile art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Prin prisma normei enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ relevă că dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat public la 09 februarie 2021 (f.d.184, vol. I). La 25 februarie 2021, Pretura sectorului Botanica, municipiul Chișinău, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii instanței de fond.

Potrivit extrasului din poșta electronică, Pretura sectorului Botanica, municipiul Chișinău, a recepționat la data de 19 martie 2021 hotărârea motivată din 09 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.204-206, vol. I).

Prin urmare, termenul de depunere a apelului motivat a început să curgă de la 20 martie 2021 și a expirat la data de 19 aprilie 2021. Deoarece, prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 15 din 28 aprilie 2021 pentru controlul constituționalității Hotărârii Guvernului cu privire la propunerea declarării stării de urgență nr. 43 din 30 martie 2021 și a Hotărârii Parlamentului privind declararea stării de urgență nr. 49 din 31 martie 2021 (declararea stării de urgență), s-a declarat neconstituțională Hotărârea Parlamentului privind declararea stării de urgență nr. 49 din 31 martie 2021, termenul pentru depunerea motivării apelului a fost suspendat începând cu data de 01 aprilie 2021 și până la data de 28 aprilie 2021.

Aici, instanța de recurs notează că începând cu 20 martie 2021 până la 31 martie 2021, inclusiv, au trecut 12 zile, în perioada 01 aprilie 2021 - 28 aprilie 2021, termenul a fost suspendat, de la 29 aprilie 2021 până la 16 mai 2021 (zi de duminică), au trecut 18 zile, în total 30 de zile. Astfel, ultima zi de depunere a apelului motivat fiind ziua de 17 mai 2021, cu toate acestea cererea de apel motivată a fost depusă la data de 20 mai 2021.

În contextul celor menționate supra, instanța de recurs apreciază ca fiind greșită concluzia instanței de apel privind calcularea termenului de depunere a

cererii de apel motivate. De altfel, acest aspect nu poate influența în nici un mod soluția adoptată de către Curtea de Apel Chișinău privind tardivitatea cererii de apel motivate împotriva hotărârii din 09 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, întrucât a fost depusă peste termenul prevăzut de lege.

Astfel, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ conchide în privința temeinicei soluției instanței de apel de declarare inadmisibilă a cererii de apel depusă de Pretura sectorului Botanica, municipiul Chișinău împotriva hotărârii din 09 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, pe motiv că nu a depus apelul motivat în termenul stabilit la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Argumentul Preturii sectorului Botanica, municipiul Chișinău, referitor la faptul că instanța de apel nu s-a expus cu privire la repunerea în termen a cererii de apel, instanța de recurs îl consideră nejustificat și declarativ, deoarece la momentul pronunțării încheierii din 18 mai 2021 Curtea de Apel Chișinău, nu a avut de unde să cunoască despre existența cererii de apel motivate, deoarece aceasta a fost înregistrată contrar prevederilor art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, la data de 20 mai 2021, adică după emiterea încheierii contestate.

Alegațiile Preturii sectorului Botanica, municipiul Chișinău cu referire la faptul că a depus cererea de apel în termen, însă motivarea cererii de apel a fost depusă peste termen, instanța de recurs le consideră neîntemeiate, deoarece depunând cererea de apel nemotivată, ultima a fost obligată la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarului despre care cunoștea cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea sa și să respecte termenele prevăzute de lege.

Concomitent, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că din materialele cauzei rezultă că, hotărârea motivată din 09 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost notificată recurentului, la data de 19 martie 2021, fapt indicat de către recurent și în cererea de recurs. Or, acesta a dispus de suficient termen pentru a depune motivarea cererii de apel până la data de 17 mai 2021, inclusiv.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reiterează că importanța termenilor procedurali este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii folosirii de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Conform art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite

drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

În urma celor relatate, se constată că încheierea instanței de apel este întemeiată, deoarece Pretura sectorului Botanica, municipiul Chișinău, nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fapt pentru care survin consecințele prescrise de art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

De asemenea, în termenul stabilit de lege pentru prezentarea apelului motivat apelantul/recurentul nu a luat măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de către Pretura sectorului Botanica, municipiul Chișinău.

Se menține încheierea din 18 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecători

Nicolae Craiu

Victor Burduh